

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Skanstes iela 25, Rīga, LV-1013 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

30.01.2025.

Nr. 14

(prot. Nr.4, 4.p)

Par juridiskas personas izslēgšanu no elektroenerģijas tirgotāju reģistra

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) [9.panta](#) otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē un secina:

1. Saskaņā ar Likuma [7.panta](#) pirmo daļu Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots šis likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti. Savukārt Likuma [9.panta](#) pirmās daļas 1., 4., 6. un 9.punkts noteic, ka Regulators aizstāv lietotāju intereses un veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību, licencē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu vai reģistrē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, sekmē konkurenci regulējamās nozarēs un pilda citas funkcijas, kas noteiktas nozares speciālajos likumos. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma [5.panta](#) ceturtajai daļai Regulators uzrauga elektroenerģijas tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā.

2. Elektroenerģijas tirgū veicamo darbību veidus, tajā skaitā elektroenerģijas kā brīvas apgrozības preces tirdzniecību un tirdzniecībai nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšanu, reglamentē Elektroenerģijas tirgus likums, uz minētā likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī Regulatora lēmumi. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma [1.panta](#) otrās daļas 16.punktu elektroenerģijas tirdzniecība ir komercdarbība, kas ietver elektroenerģijas iepirkšanu pārdošanai un elektroenerģijas pārdošanu enerģijas lietotājiem. Savukārt saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma [1.panta](#) otrās daļas 17.punktu elektroenerģijas tirgotājs ir komersants (ārvalstu komersanta filiāle), kura komercdarbība ir elektroenerģijas tirdzniecība, tajā skaitā agregatora pakalpojumu sniegšana. Turklāt atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma [1.panta](#) otrās daļas 18.punktam elektroenerģijas tirgus dalībnieki ir elektroenerģijas ražotāji, tirgotāji, agregatori un galalietotāji, kas darbojas elektroenerģijas tirgū saskaņā ar brīvprātīgas līdzdalības principu.

3. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma [32.panta](#) pirmās daļas 3.punktu un [32.1.panta](#) pirmo un piekto daļu ar elektroenerģijas tirdzniecību var nodarboties elektroenerģijas tirgotājs, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts Regulatora veidotajā elektroenerģijas tirgotāju reģistrā. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1227 “Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu

veidiem” [2.5.apakšpunktu](#) elektroenerģijas apgādē ir nepieciešams regulēt elektroenerģijas tirdzniecību jebkuriem enerģijas lietotājiem. Minētais nozīmē, ka jebkuram elektroenerģijas tirgotājam, kas tirgo elektroenerģiju lietotājiem, pirms darbības (tirdzniecības) uzsākšanas ir jābūt reģistrētam Regulatora uzturētajā elektroenerģijas tirgotāju reģistrā neatkarīgi no elektroenerģijas tirdzniecības apjoma un jāpilda sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam noteiktie pienākumi, tostarp sniegt Regulatora noteikto informāciju par savu darbību un maksāt valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu. Kārtību, kādā notiek elektroenerģijas tirgotāju reģistrācija, kā arī vispārējās atļaujas noteikumus – specifiskas enerģijas tirdzniecības prasības, kas ir saistošas visiem komersantiem – reglamentē Regulatora 2019.gada 7.marta lēmums Nr.1/3 “Vispārējās atļaujas un reģistrācijas noteikumi enerģētikas nozarē” (turpmāk – [Vispārējās atļaujas noteikumi](#)).

4. /Komersants/ ir reģistrēts elektroenerģijas tirgotāju reģistrā ar Nr./**/ (turpmāk – Komersants).

5. Vispārējās atļaujas noteikumu [21.punkts](#) noteic komersanta (elektroenerģijas tirgotāja) tiesības un pienākumu veikt komercdarbību attiecīgajā regulējamā nozarē saskaņā ar Likumu, regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem un Regulatora lēmumiem. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma [32.1.panta](#) otrajai daļai Vispārējās atļaujas noteikumi ir saistoši visiem elektroenerģijas tirgotājiem, kuru darbību nepieciešams regulēt saskaņā ar Likumu.

6. Saskaņā ar Vispārējās atļaujas noteikumu [25.punktu](#) komersants periodiski informē Regulatoru par savu darbību un izmaiņām tajā saskaņā ar normatīvajiem aktiem un Regulatora lēmumiem, kā arī sniedz informāciju saskaņā ar noteikumiem par Regulatoram iesniedzamo informāciju. Atbilstoši Vispārējās atļaujas noteikumu [26.punktam](#) komersants nodrošina Regulatoram iespēju uzraudzīt sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas kvalitāti un vispārējās atļaujas noteikumu ievērošanu, kā arī sniedz Regulatoram informāciju par komersanta saimnieciskās un finansiālās darbības rādītājiem un nodrošina Regulatoram piekļuvi pārbažu veikšanai.

7. Regulatora 2017.gada 21.decembra lēmuma Nr.1/36 “Informācijas iesniegšanas noteikumi enerģētikas nozarē” (turpmāk – Noteikumi) [7.punkts](#) noteic, ka energoapgādes komersants, kas veic elektroenerģijas tirdzniecību, reizi ceturksnī, attiecīgi līdz 1.februārim, 1.maijam, 1.augustam un 1.novembrim, iesniedz Regulatoram noteikumu 8.pielikumā noteikto atskaiti pa kalendārajiem mēnešiem attiecīgajā ceturksnī, norādot mēnesī pārdoto elektroenerģijas daudzumu, ieņēmumus no elektroenerģijas tirdzniecības (neiekļaujot citas pozīcijas, tostarp pievienotās vērtības nodokli), tirdzniecības līgumu skaitu, nodalot pieprasīto informāciju pēc lietotāja izvēlēta līguma veida, kā arī lietotāju skaitu.

8. Regulatora 2017.gada 21.decembra lēmuma Nr.1/42 “Informācijas iesniegšanas vispārīgie noteikumi” [9.2.2.apakšpunkts](#) noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs otrajā darbības kalendārajā gadā līdz attiecīgā kalendārā gada 15.jūlijam iesniedz Regulatoram informāciju par aprēķināto valsts nodevu nākamajam kalendārajam gadam (turpmāk – valsts nodevas aprēķins).

9. Ņemot vērā, ka Komersants nebija iesniedzis Regulatoram šā lēmuma 7. un 8.punktā minēto informāciju, ar Regulatora 2024.gada 1.oktobra lēmumu Nr. 2.20-01/E/2 “Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar Komersantu” (turpmāk – Lēmums Nr.1) tika atzīts, ka Komersants ir izdarījis Elektroenerģijas tirgus likuma [45.panta](#) 3.punktā minēto pārkāpumu – nesniedza Regulatoram informāciju tā noteiktajā laikā un kārtībā, par ko Komersantam tika izteikts brīdinājums un uzlikts pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2024.gada 17.oktobrim, iesniegt valsts nodevas aprēķinu 2025.gadam un Noteikumu [7.punktā](#) noteikto informāciju.

10. Regulators Lēmumu Nr.1 nosūtīja uz elektroniskā pasta adresi: /**/, ko atbilstoši Vispārējās atļaujas noteikumu [2.2.apakšpunktam](#) Komersants ir norādījis savā 2023.gada

22.septembra “Paziņojumā par elektroenerģijas tirgotāja reģistrāciju”. Ņemot vērā minēto, Komersanta norādītā elektroniskā pasta adrese ir saistoša komersantam kā sazināšanās veids, un līdz ar to ir uzskatāms, ka atbilstoši Paziņošanas likuma [9.panta](#) otrajai daļai Lēmumu Nr.1 komersants ir saņēmis otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas, t.i., ne vēlāk kā 2024.gada 3.oktobrī. Neraugoties uz minēto, Komersants neizpildīja ar Lēmumu Nr.1 uzlikto pienākumu.

11. Saskaņā ar Noteikumu [7.punktu](#) Komersantam līdz 2024.gada 1.novembrim bija jāiesniedz informācija – 8.pielikuma atskaite par elektroenerģijas tirdzniecību 2024.gada trešajā ceturksnī. Atgādinājumi par šā pienākuma izpildi tika nosūtīti 2024.gada 9.oktobrī un 28.oktobrī, izmantojot Komersanta informācijas ievades un apstrādes sistēmu. Komersants noteiktajā termiņā neiesniedza Noteikumu 7.punktā minēto informāciju.

Ņemot vērā minēto, Regulators 2024.gada 11.novembrī nosūtīja Komersantam vēstuli Nr.2-2.44/2834 ar lūgumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2024.gada 27.novembrim, iesniegt Regulatoram 8.pielikuma atskaiti par elektroenerģijas tirdzniecību 2024.gada trešajā ceturksnī. Noteiktajā termiņā Komersants minēto informāciju neiesniedza.

12. Komersants, neizpildot noteiktajā termiņā ar Lēmumu Nr.1 uzlikto pienākumu, pieļāva Vispārējās atļaujas noteikumu [21.punkta](#) pārkāpumu. Ar Regulatora 2024.gada 22.novembra lēmumu Nr.2.20-01/E/3 “Par administratīvās lietas izskatīšanu saistībā ar Komersants” (turpmāk – Lēmums Nr.2) tika atzīts, ka Komersants ir izdarījis Elektroenerģijas tirgus likuma [45.panta](#) 1. un 3.punktā minēto pārkāpumu – nav ievērojis Vispārējās atļaujas noteikumu [21.punktu](#), par ko Komersantam tika izteikts brīdinājums un uzlikts pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2024.gada 6.decembrim, iesniegt valsts nodevas aprēķinu 2025.gadam, kā to noteic Regulatora 2017.gada 21.decembra lēmuma Nr.1/42 “Informācijas iesniegšanas vispārīgie noteikumi” [9.2.2.apakšpunkts](#), un Noteikumu [7.punktā](#) noteikto informāciju. Noteiktajā termiņā Komersants neizpildīja ar Lēmumu Nr.2 uzlikto pienākumu.

13. Regulators Lēmumu Nr.2 2024.gada 22.novembrī nosūtīja uz elektroniskā pasta adresi: /**/, tādēļ atbilstoši Paziņošanas likuma [9.panta](#) otrajai daļai ir uzskatāms, ka Lēmumu Nr.2 komersants ir saņēmis otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas, t.i., ne vēlāk kā 2024.gada 26.novembrī. Papildus Lēmums Nr.2 tika nosūtīts uz Komersanta juridisko adresi – /**/, un atbilstoši Paziņošanas likuma [8.panta](#) trešajai daļai uzskatāms, ka Lēmumu Nr.2 kā ierakstītu pasta sūtījumu (sūtījuma Nr. /**/) komersants ir saņēmis septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā, t.i., 2024.gada 29.novembrī.

Komerclikuma 12.panta ceturtā daļa noteic, ja komersantam tiek nosūtītas ziņas, dokumenti vai cita korespondence uz komercreģistrā ierakstīto tā juridisko adresi, uzskatāms, ka komersants šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmis, ja nosūtītājs dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta. Savukārt Paziņošanas likums noteic dokumenta saņemšanas prezumpciju, ka dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, ir paziņots septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā. Šo prezumpciju adresāts var atspēkot, norādot objektīvus iemeslus, kas bijuši par šķērslī dokumenta saņemšanai. Dokumenta paziņošanā spēkā ir adresāta līdzdarbības princips. Tas nozīmē, ka adresātam ir pienākums līdzdarboties dokumentu aprītē, piemēram, nodrošinot faktisku sasniedzamību norādītajā adresē, rūpējoties par savas pasta kastītes kārtību, rūpējoties par dokumentu saņemamošo personālu. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2015.gada 25.jūnija sprieduma lietas Nr.SKA848/2015 (A420425413) 10.punktā ir norādīts – līdzdarbības pienākuma neizpildīšanas gadījumā adresāts, iespējams, var izvairīties no dokumenta faktiskas saņemšanas, bet nevar izvairīties no dokumenta saņemšanas tiesiskā nozīmē (Paziņošanas likuma 8.panta trešā daļa un 3.panta piektā daļa). Jāpiebilst, ka Komersants nav informējis Regulatoru par to, ka objektīvu iemeslu dēļ komersantam ir bijuši šķēršļi minētā dokumenta saņemšanai (tā nespējai saņemt korespondenci juridiskajā adresē vai e-pastā, kas norādīts šā lēmuma 10. un 13.punktā).

Atbilstoši Paziņošanas likuma 8.panta trešajā daļā ietvertajai dokumenta paziņošanas juridiskajai fikcijai dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, neatkarīgi no faktiskās saņemšanas dienas uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā, skaitot no nākamās dienas, kad sūtījums nodots reģistrētam pasta komersantam kā ierakstīts pasta sūtījums.¹

Nemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram ir pietiekams pamats uzskatīt, ka Komersants ir saņēmis Regulatora nosūtīto korespondenci uz elektroniskā pasta adresi, kas norādīta šā lēmuma 10. un 13.punktā, un juridisko adresi, kas minēta šā lēmuma 4.punktā, atbilstoši Paziņošanas likumā noteiktajam. Proti, Lēmumu Nr.1, Regulatoram nosūtot to uz Komersanta elektroniskā pasta adresi: /**/, Komersants ir saņēmis to ne vēlāk kā 2024.gada 3.oktobrī, savukārt Lēmumu Nr.2, nosūtot to gan elektroniski (saņemšanas datums 2024.gada 26.novembris), gan papīra formātā (saņemšanas datums 2024.gada 29.novembris), uzskatāms, ka Komersants, vēlākais, 2024.gada 29.novembrī, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir bijis informēts par pieņemto Lēmumu Nr.2 un tam bija iespēja noteiktajā termiņā izpildīt ar minētā lēmuma lemjošās daļas 3.punktu uzlikto tiesisko pienākumu.

14. Ievērojot visu iepriekš minēto, Regulators secina, ka Komersants Noteikumu [7.punktā](#) noteikto informāciju par 2024.gada trešo ceturksni noteiktajā termiņā Regulatoram nav iesniedzis, kā arī noteiktajā termiņā nav izpildījis ar Lēmumu Nr.2 uzlikto pienākumu, tādējādi atkārtoti pieļaujot Vispārējās atļaujas noteikumu [21.punkta](#) pārkāpumu.

15. Elektroenerģijas tirgus likuma [32¹.panta](#) ceturtā daļa paredz, ja elektroenerģijas tirdzniecības vispārējās atļaujas noteikumi pārkāpti atkārtoti, Regulators var izslēgt elektroenerģijas tirgotāju no elektroenerģijas tirgotāju reģistra. Elektroenerģijas tirgotājam ir tiesības atsākt elektroenerģijas tirdzniecību ne ātrāk kā pēc gada no dienas, kad elektroenerģijas tirgotājs izslēgts no elektroenerģijas tirgotāju reģistra, ja tas novērsis pārkāpumu, par kuru tika izslēgts no elektroenerģijas tirgotāju reģistra, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nosūtījis Regulatoram jaunu reģistrācijas paziņojumu un šajā likumā noteiktajā kārtībā atkārtoti reģistrēts elektroenerģijas tirgotāju reģistrā.

16. Arī Vispārējās atļaujas noteikumu [13.5.apakšpunkts](#) noteic, ka Regulators var izslēgt komersantu no attiecīgā reģistra, ja komersants ir atkārtoti pārkāpis vispārējās atļaujas noteikumus enerģētikas nozarē.

17. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma [62.panta](#) pirmajai daļai, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta viedokli un argumentus šajā lietā. Regulators 2024.gada 11.decembrī uz elektroniskā pasta adresi un ierakstītā pasta sūtījumā uz juridisko adresi nosūtīja Komersantam vēstuli Nr.3-2.21/3103 "Par administratīvās lietas ierosināšanu" ar lūgumu administratīvā procesa ietvaros līdz 2025.gada 3.janvārim sniegt viedokli un argumentus par konstatētajiem apstākļiem, tādējādi nodrošinot Komersantam iespēju realizēt Administratīvā procesa likuma [62.panta](#) pirmajā daļā paredzētās tiesības tikt uzklausītam. Atbilde no Komersanta nav saņemta.

18. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma [63.panta](#) pirmās daļas 2.punktu un [65.panta](#) ceturto daļu Elektroenerģijas tirgus likuma [47.panta](#) pirmajā daļā paredzētie lēmumu veidi atbilst brīvajam administratīvajam aktam un šādā gadījumā apsverama administratīvā akta izdošanas lietderība.

19. Izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, Regulators secina, ka Komersants, nesniedzot Regulatoram Noteikumu [7.punktā](#) noteikto informāciju, izvairās no informācijas sniegšanas pienākuma, kas noteikts Likuma [25.panta](#) pirmajā daļā, tādējādi apgrūtinot Regulatoram elektroenerģijas tirgus pārskatāmības uzraudzības funkcijas izpildi,

¹ Skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 27.jūlija lēmuma lietā Nr.SKA-1052/2021 (A670000321) 5.punktu

kas ietverta Elektroenerģijas tirgus likuma [5.panta](#) ceturtajā daļā. Komersants arī nav izpildījis Lēmumā Nr.2 uzlikto pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo normatīvo aktu prasību ievērošanu, kas norāda, ka Komersants turpina izvairīties no informācijas sniegšanas pienākuma. Regulatoram ir pamats secināt, ka ar Lēmumu Nr.2 piemērotais sods – brīdinājums – nesasniedz soda mērķi, respektīvi, neattur Komersantu no turpmākas pārkāpumu izdarīšanas. Regulators secina, ka Komersants, nesniedzot Regulatoram informāciju par elektroenerģijas tirdzniecību un valsts nodevas aprēķinu, izvairās no informācijas sniegšanas pienākuma (atskaites Regulatora tirgus uzraudzības funkcijas izpildei). Vienlaikus saskaņā ar Regulatora rīcībā esošajām sadales sistēmas operatoru atskaitēm par tirgotājiem, kas darbojas operatoru zonā (Noteikumu 4.¹ pielikums), Komersants nav noslēdzis sistēmas lietošanas līgumu ar sadales sistēmas operatoru, līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka Komersants nav veicis aktīvu komercdarbību elektroenerģijas nozarē un nav sniedzis elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu elektroenerģijas lietotājiem. Ievērojot, ka viena no Regulatora pamatfunkcijām ir uzraudzīt, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievēroti regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti, kā arī to, ka Komersants atkārtoti pārkāpj Vispārējās atļaujas noteikumus, Regulatoram, ņemot vērā visu šajā lēmumā ietverto apstākļu kopumu, jo īpaši, ka elektroenerģijas lietotāju tiesības netiek aizskartas, jo Komersants nav veicis aktīvu komercdarbību elektroenerģijas nozarē un nav sniedzis elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumus elektroenerģijas lietotājiem, un to, ka Komersants nav sasniedzams ne juridiskajā adresē, ne izmantojot elektroniskā pasta adresi, konkrētajā gadījumā ir pamatoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma [32.¹panta](#) ceturto daļu izslēgt Komersantu no elektroenerģijas tirgotāju reģistra.

20. Komersanta pilnvarotais pārstāvis bija uzaicināts, bet nepiedalījās šīs lietas izskatīšanā Regulatora padomes sēdē.

Ievērojot lietā konstatētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” [7.panta](#) pirmo daļu, [9.panta](#) pirmās daļas 6. un 9.punktu un otro daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma [32.¹panta](#) ceturto daļu, kā arī uz Administratīvā procesa likuma [55.panta](#) 2.punktu, [57.pantu](#), [62.panta](#) pirmo daļu, [63.panta](#) pirmās daļas 2.punktu, [65.panta](#) ceturto daļu un [66.panta](#) pirmo daļu,

padome nolemj:

1. atzīt, ka Komersants atkārtoti izdarījis Elektroenerģijas tirgus likuma [45.panta](#) 1. un 3.punktā minēto pārkāpumu – atkārtoti nav ievērojis Regulatora 2019.gada 7.marta lēmuma Nr.1/3 “Vispārējās atļaujas un reģistrācijas noteikumi enerģētikas nozarē” [21.punktu](#) un nav sniedzis Regulatoram informāciju tā noteiktajā laikā un kārtībā;

2. izslēgt Komersantu no elektroenerģijas tirgotāju reģistra.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

